

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

Egészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Vásárhelyi László †.

A magyar gazdasági mozgalmak egyik lelkes, tevékeny tagja dült ki a vezérkar sorából. Vásárhelyi László az elhunyt, az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke halt meg a múlt pénteken Lökösházán.

Vásárhelyi László 1840-ben született. Iskoláit Aradon végezte jeles eredménnyel.

Amint a gimnáziumból kikerült, gazdasági gyakorlatra ment József főherceg kisjenői uradalmába, ahol egy esztendő telt el. Amint kellő gyakorlatra tett szert, átvette saját birtokai kezelését és 21 éves korában megházasodott.

Egy ideig visszavonultan élt, amint azonban visszatért Magyarország ereibe az alkotmányos vérkeringés, ő is kilépett a közszereplés terére s mindjárt jelentős szerephez jutott a megyei életben, mint az ellenzék egyik vezére. Mindvégig nemzeti párti meggyőződésű volt s politikai hitvallása mellett törhetlenül kitartott.

Képviselői mandátumhoz akkor jutott először, midőn Gál Jenő, a pécskai kerület képviselője lemondott. Nagy többséggel és lelkesedéssel választották meg s a parlamentnek mihamar tekintélyes, számottevő tagja lett. Ezután még kétszer nyerte el a pécskai mandátumot, a legutolsó választáson Szalai Mihály dr. fővárosi hírlapíró volt az ellenjelöltje függetlenségi párti programmal.

Számos éven keresztül elnöke volt az aradmegyei szabadelvűpártnak. Hatalmas szervező erejével ő teremtette meg az arad-körösvölgyi vasutat s annak mindhaláláig igazgatósági tagja volt. Megala-

pitotta az arad-csanádi gazdasági takarékpénztárt, melynek mindvégig igazgató elnöke volt. Tevékeny részt vett Aradmegye gazdasági életének fellendítésében s az Aradmegyei Gazdasági Egyesület rekonstrukciója is az ő érdeme. Ő emelte ezt az egyesületet oly eleven működésre és nagyra, amilyen az országban alig van.

Egy rendkívül intelligens, becses eredményeket termelő élet volt az övé, amelynek letűnével eszmék és hasznos tevékenység semmisültek meg. Egész léte munka és tevékenység volt, vagyonát megtízszerezte s egyike volt Aradmegye leggazdagabb birtokosainak.

Az óriási munkaerejű ember tevékenysége nagy részét a gazdaságnak szentelte, értvén ez alatt nemcsak saját gazdaságának vezetését, hanem azt a nagyszabású és áldásos szerepet, melyet a gazdasági élet irányításában vitt. Országos nevű szak tekintély volt, de azért Aradmegye gazdaközönsége érezte legközvetlenebbül alkotásainak hasznát.

Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület és a vele kapcsolatos intézmények mutatták alkotó-képességét és munkásságát. A Gazdasági Egyesület, mely 1865-ben alakult, az utóbbi években vett nagy lendületet. Előbb igazgató-alelnöke, utóbb pedig elnöke volt az egyesületnek. Valóságos megtestesülése az erőnek és a tervszerű munkának ez a vezetése alatt állott intézmény, mely köré csoportosult az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezete, a megyebeli szövetkezetek, gazdakörök, tanfolyamok. Az egyesület viszi a Gazdak Biztosító Szövetkezet és a Magyarországi Kölesönös Allatbiztosító Társulat vezérképviselőjét.

Mindeme intézmények létrehozása és felvirágoztatása körül buzgó munkával, szívóssággal s a köz iránti meleg jóakarattal vett részt. A lelkesedés s a munka meg is termették a gyümölcsöt, melyben a kiváló férfi megtalálta a maga jutalmát.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

Pusztulunk, veszünk . . .

Keserves időket élünk, pusztulás mindenfelé. Amellett, hogy alig termelt annyi az isten-áldásból: buzából, rozsból, hogy elégséges legyen az ujig, az istencsapása az eső nélküli nyárral a nyakunkba zúdult. Az állatnak nincs eledele, nincs takarmány, még az a remény sem biztat bennünket, hogy nedves esős nyár vége és őszele bekövetkeztével némi téli takarmányt gyűjthet a gazda szomjuhozó állatai részére.

A fekete leves még ezután fog következni az országos inség alakjában, amely árnyékát már előrevetette. Megdrágult minden, a szegény ember ma már kétszeres árát adja meg a szükségletnek. Eddig még némi reménységgel töltötte el a gazdát az, hogy a szőlő kecségetett bőséges terméssel s a bor árából pótolja a szárazság és esőtlen nyár veszteségeit. Vége immáron ennek is, mert a szőlőlőkék gerezdjei is fonnyadóban vannak; nem táplálja már a kiszikkadt, megrepedezett anyaföld nedvességgel a szőlőgyökereket sem. Ebben a nincsellenségben a legborzasztóbb az, hogy még az elemek is összeküldtek ellenünk.

Tüzek mindenfelé! Ez a napi ujság rendes rovata manapság. A nap perzselő heve is rombol, pusztít. Nagy városok palotáinak hamvadása, gyárak pusztító tűzveszedelmei ezeket és ezeket sodornak a munkanélküliség nyomorult karjaiba. Szerte az országban falvakon, mezőkön nap-nap után, éjjelente fölszillannak az emésztő tűzsugarak: itt egy családi tűzhely, nádfődeles hajlék pusztul el, amott a gazda által féltve féltett kis szalmakazal, mert az elemek között a tűz ép oly veszedelmet rejtő, mint a víz.

Azt mondják, hogy tíz millióval termelt az idén kevesebb buza, mint tavaly, ennyivel kevesebbet ad el a magyar gazdaközönség, ami még nem volna olyan nagy veszteség, mint az, hogy állattenyésztésünk egy ilyen inséges száraz esztendő alatt visszavetődik ötesztendőre. A kukorica csőnek mindenik sorában alig pár szem apró szemecske, a burgonya gumói alig nőttek meg diónagysáig, a cukorrépa szintén nem fejlődött ki. A káposzta fejét féreg rágta ki, pusztulás, rombolás munkája megy itten, a száraz,

napperzselte legelőn étlen szomjan lézeng a jószág, nincs egy harapásra való fűszál a legelőn, a tavak, folyók kutak ezrei kiapadtak, úgy, hogy a magyar gazda sirva zárja le ezt az esztendőt. Még az a keserűség is hozzájön ehhez, hogy imitt-amott kivándorol a munkaerő, elhagyja a honi rögöket, az ipari munkásnak sincs munkája.

A hajdan virágzó falusi műhelyek, melyekben serény munka folyt nem régiben, konganak az ürességtől.

Ilyen a helyzet képe ebben az országban.

Pusztulunk, veszünk tehát, a nyomoruság kálvária-utja im előtted édes jó magyar nép, akit ezeresztendő alatt annyi sorscsapás ért, hogy válladra több súly, nagyobb nehezék már el nem fér.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Szegény miniszterek, kegyelmes nagyurak, ünneplő köntösben szoronganak bársonyszékeiken, mert tárcák költségvetéseit tárgyalja a tisztelt Ház, illendő tehát, hogy ünneplő mezben jelenjenek meg a sáfárkodásuk fölött döntő honatyák színe előtt.

Apró csapatokra oszló ellenzéki tábor erőlködését letöri az a fojtó, füllesztő levegő, ami a törvényhozó testület díszes nagytermét betölti. Néppárt, Kossuth-párt, Ujpart, Ugronpart és egyéb névtelen pártárnyalatok szónokai vonulnak fel a költségvetések csépelése végett.

A szegény gazda úgy se nagyon csépel az idén. Csépelnek hát a honatyák. Csak legalább elég magja lenne ennek a munkának!

A képviselőház egyébként folytatta az igazságügyi tárcá tárgyalását. Napirend előtt Olay Lajos odajavította közbeszólását, hogy Apponyi nem német, hanem német Wagnerista. Hogy a naplóba csak az került bele: hogy Apponyi német, az Fenyvesi Adolf gyorsírodafőnök akadékoskodása miatt történt. Ugyancsak napirend előtt szólalt fel Pozsgay Miklós, aki két interpellációjára a miniszteri válaszokat sürgette meg.

A költségvetéshez szóltak: Simonyi-Semadam Sándor, Sebess Dénes, Udvary Ferenc. Simonyi Bizony Ákossal szemben az esküdtszéket védelmezte. Bizony Ákos erre személyes kérdés címén felelt. Sebess Dénes különösen a birói kar rossz anyagi helyzetét panaszolta s kérte a minisztert, hogy szüntesse meg a bíróságoknál divatos titkos minősítési rendszert. Udvary Ferenc a hitelviszonyok rosszasságát jellemezte.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte elsősorban elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ és terménytisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kalmár Zs. és Társa különleges terménytisztító gépgyára

Telefon 69. szám. — Sürögönczim: Kalmár-rostagyár. — HÓDMEZŐ-VÁSARHELYEN.

Vetőmag-eladás.

A *kisbéri, bábolnai, mezőhegyesi* és *fogarasi* ménesbirtokok, valamint a *gödöllői* kir. koronauradalom *gabona- és egyéb terménykészletéből*, az erre alkalmas minőségű *magvak* az alábbi feltételek mellett *vetőmagul* mindazoknak a gazdáknak kiadatnak, akik ez iránt a birtokok igazgatóságaihoz fordulnak.

Az egyes termények csak készpénzfizetés mellett engedtetnek át. Az eladási ár *Kisbérre, Bábolnára, Mezőhegyesre* és *Gödöllőre* nézve a *budapesti tőzsdei, Fogarasra* nézve pedig a *fogarasi piacon jegyzett piaci, illetve tőzsdei árak* szerint állapítatik meg, oly módon, hogy az elszállítást megelőző napon jegyzett tőzsdei, illetve piaci árakból *szállítási költségre Bábolnán 60, Kisbérén 83, Gödöllőn 30 fillér, Mezőhegyesen pedig 100 fillér* métermázsánként levonatik, az ily módon megállapított árakhoz azonban, mivel jól megrostált vetőmag engedtetik át, mindegyik birtokon métermázsánként *2 K.*, azaz *kettő korona* hozzászámítatik.

Egy gazdának egy és ugyanazon *gabonanemből 100 métermázsáig, egyéb magvakból 10 métermázsáig* terjedő mennyiség engedtetik át.

A vásárolt vetőmag *kizárólag csak vetésre fordítható*; ezért a megrendelő gazda kívánatra a megrendelés teljesítése előtt hiteles községi bizonnyalvánnyal igazolni tartozik, hogy a megrendelt vetőmagra tényleg szüksége van.

A szállítást a legközelebbi vasutállomásra mindegyik birtok ingyen, illetve költségfelszámítás nélkül teljesíti ugyan, de a vasuti és hajószállítási költségeket a megrendelő fél viseli.

A szükségelt vetőmagvakra előjegyzéseket is kérhetnek a gazdák az említett uradalmak igazgatóságaitól és pedig őszi gabonára folyó évi október hó 1-ig, tavaszira pedig folyó évi december hó végéig, megjegyezvén, hogy az előjegyzett vetőmagvak kiszolgáltatása az őszi, illetőleg a jövő tavaszi vetés végeig fog eszközöltetni. Budapest, 1904. évi július hó 28-án.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Szilágyi Dezső emlékezete.

Fönn a Tatra büszke bérci között emléket állítottak *Szilágyi Dezsőnek*, a két év előtt elhunyt kiváló politikusnak, aki munkája után legszivesebben oda járt megpihenni a fenyvesek közé. Az emlék, amelyet a Kárpát-egyesület kegyeletemel a Tarajkán, magas falazat, melybe beleillesztették Szilágyi Dezső domborművé képmását. A falazat tetején magas, vasszerkezetű torony áll, amelyről nagyon szép kilátás nyílik a vadregényes hegyvidékre. Vasárnap délelben, a Kárpát-egyesületnek O-Tátrafüreden megtartott közgyűlése után leplezték le az emléket, hazafias ünnepséggel, amelyen a magyar közélet több előkelőségén kívül nagyszámu közönség vett részt.

Az ünneplők egy óra tájban vonultak ki a Tarajkára. Elénekeltek a Himnuszt, mire Münnich Aurél szólott Szilágyi Dezsőről, méltatva emlékezetét.

Az elhunyt nagy államférfiu minden nyáron ellátogatott a Tátrába, — ugymond a szónok — éppen ezen a helyen, ahol most összegyülekeztünk, tette meg naponta sétáit és minden oly nagy lelkesedéssel töltötte el. Igaz barátunk, igaz jóakarónk volt nekünk, kik a turista szolgálatában állunk. Azután így folytatta: Nem lehet ezuttal föladatom mindazon célokat, föladatokat elősorolni, a melyeknek elérésére egyesületünk, valamint az országban létező társesületek törekvései irányulnak, de mégis rövid szavakkal rá kell mutatnom arra, hogy Szilágyi Dezső ezeket ismerte és böles tanácsokkal elérésüket előmozdította. A Tatra természeti szépségeit föltárni, megismerni és megismertetni, azokat könnyen hozzáférhetőkké tenni embertársainknak egyik főcélunk és ő ezt méltányolta, majd a legjobb példával haladt előttünk, mert nemes keblét egy-egy ujjab, előttünk ismeretlen természeti szépség szemlélete töltötte el. Nemesen gondolkozó elméje ilyenkor a buzditás, az elismerés szavaival nem fukarkodott és szeretetreméltóan adott tanácsot a jövő munkálkodásunkat illetőleg. A fájdalom, a keserűség szállta meg szívünket, hogy elvesztettük őt, kit oly igazán tiszteltünk és szerettünk, mert egyre kevesebb lett azon igaz barátaink száma, kik céljainkat előmozdították, kik velünk éreznek, pedig ily barátokra nagy szüksége van a hazai turista-karnak. Közgyűlésünk megilletődve vette a gyászhiert és nyomban elhatározta, Szilágyi Dezső, a természetkedvelő turistika barátja és támogatója emlékét megörökíti. Fölemlítette azután a szónok, hogy az emlék közadakozásból és a magyar kormány segítségével létesült, végül Magyarországi Kárpát-egyesület nevében átvette az emléket és megígérte, hogy gondozni fogják.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd közben lehullott a lepel az emlékről. Ekkor megeredt a zápor, de a közönség azért együtt maradt s a szép ünnepet a *Szózat* elénekülésével fejezték be. Az ünnep után lakoma volt Tátrafüreden.

Darányi Ignác beszédében Szilágyi hazaszereztétét magasztalta. *Héderváry Károly* gróf a kormány nevében mondott köszönetet a Kárpát-egyesületnek, hogy elsőnek emelt emléket Szilágyi Dezsőnek. A miniszter poharát Szilágyi soha nem halványuló nagy emlékére üritette.

Orosz-japán háboru.

Pétervári jelentések mind azt híresztelik, hogy Liaojang környékén megkezdődött a nagy csata Kuropatkin és a három japán hadvezér seregei közt.

A nagy küzdelem Hudziadzinál folyt le a japánok borzasztó veszteségével. Tíz- és harmincezer ember közt becsüli az orosz haretéri tudósító a japánok veszteségét, míg az oroszokét aránylag jelentéktelennek mondja. A félhivatalos orosz ujság hiri eddig nem bizonyultak megbízhatóknak s alkalmasint

A legjobb minőségű **háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon** a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

jelentékenyen esapanni fog az elesett japánok száma, ahogy alig volt komoly alapja annak a hírének sem, amely a Port-Arthurt ostromló japán sereg veszedelmét hirdette. Annyi igaznak látszik, hogy Kurokinak csakugyan sikerült Kuropatkont ütközetre kényszerítenie és miután a bekerítés tervét végrehajtotta, több mint bizonyos, hogy a Liaojang környékén megindult esata, ha jelentékeny veszteségek után is, alkalmasint a japánok győzelmével fog végződni.

Aziránt elvégre nem lehet kétség, hogy a japánok csak óriási veszteségek árán csikarhatják ki a győzelmet, már a szembenálló seregek nagy számánál fogva is, másrészt alig hihető a japán sereg kitűnő vezéreiről, hogy végre szembekerülve az ellenséggel, néhány ezer halott láttára feladnák a esatát, amelynek kikényszerítésére irányult minden hadműveletük. Nyilván már a legközelebbi napokban megbízhatóbb japán forrásból is megtudunk valamit a Liaojang környékén történetekről.

Nyaralók.

Gizi: Nézd kedves Ödön, ez az a hely, ahol elhatároztuk, hogy egymáséi leszünk...

Ödön: Jaj, kedvesem, tanuld meg már egyszer, hogy nincs a világon kellemetlenebb, mintha valakit a hibáira, tévedéseire emlékeztetnek!

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Az új szövetkezeti törvény.

Következő figyelemre méltó sorokat kaptuk lapunk egyik buzgó olvasójától:

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Nagy Ferenc volt államtitkár ur kétségbevonhatlanul barátja a szövetkezeteknek, — erről több ízben volt alkalmunk meggyőződni. Az általa kidolgozott törvénytervezet is kétségtelen bizonyossága ennek. Figyelemmel átolvastam a törvénytervezetet s mondhatom, hogy ha azt annak idején pontosan végrehajjták, sok visszaélés fog megszűnni, a mi eddig nagy kárára volt a minden tekintetben üdvös és hasznos szövetkezeti mozgalomnak.

Van azonban sok hibája is Nagy Ferenc törvénytervezetének. De hát ezen csodálkozni nem lehet. Tévedni emberi dolog s különösen olyan ember tévedhet e tekintetben, aki maga nem gyakorlati szövetkezeti ember. Csak az, aki bibelődik a szövetkezetekkel, közvetlenül látja működésüket, bírhat annyi érzékkel, hogy azok fejlődésének minden körülményeit ismerje, csak az tudhatja, hogy mi van előnyére és mi van hátrányára a szövetkezeteknek.

A Nagy Ferenc-féle tervezet eltiltja, hogy szövetkezetek nem tagoknak is árusítsanak. Csak oly portékát adhatnak el, amit az illető faluban más boltban kapni nem lehet.

Lássuk ezt a tilalmat a gyakorlatban. Vegyünk egynehány portékát, ami napi fogyasztás tárgyát képezi. Ilyen a liszt, a keményítő, a gyufa, rizskása stb. Tudjuk például, hogy a Pesti Hengermalom lisztje más, mint a szolnokié, — más az osztrák keményítő, más a fiumei, más az Unio — temesvári gyújtó, más a budafoki, más a glace-rizs, más a Karolina-rizs. Egyik boltos ezt tartja, a másik azt. Egyik vevő ezt szereti, a másik azt. De mikor a boltba megy az illető, sohase kér Karolina-rizst, vagy fiumei keményítőt, hanem egyszerűen rizskását, vagy keményítőt. Abban az esetben, ha a szatócs keményítője és a szövetkezeté nem egy gyártól van, abban az esetben az én véleményem szerint a Nagy Ferenc-féle javaslat szerint bizvást lehet árusítani. Igen ám, csakhogy ki ért hozzá különösen falun, hogy a két között való különbséget észrevegye. Az ellenséges szándéku boltos egyszerűen azt mondja, hogy a szövetkezet rizskásája vagy keményítője éppen olyan, mint az enyém, ergo annak nem szabad árusítani. Holott a törvényt szigorúan véve igenis szabad volna.

Az „ARATÁSI és CSÉPLÉSI ÁRJEGYZÉKÜNKET“

a t. cz. gazdaközönség figyelmébe ajánljuk

s azt kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük

— Szüreti és borgazdasági árjegyzékünk nyomás alatt van —

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V. kerület, Alkotmány-utcza 31. szám.

Mi következik ebből? Hecce-hurca, huza-vona, aminek soha sincs vége. Ezen tehát segíteni kell.

***

Eddig a levél. Íróját megnyugtathatjuk, hogy a szövetségi törvényjavaslat e hibáját nem is fogják az agráriusok szó nélkül hagyni s teljes erejükkel azon lesznek, hogy megkorrigálják a javaslatot mielőtt abból törvény lenne.

Magyar fogyasztó szervezet Amerikában. A Clevelandban megjelenő „Magyar Hirmondó” ujságban olvassuk a következő érdekes hírt: „Bridgeportban, e nagy magyar kolónián, a magyar üzletemberek jó része fölemelte az élelmicikkek árát. Erre a közönség köréből azt a feleletet adják, hogy — fogyasztási szervezetet alapítanak. A gondolat jó és kivihető. De nem szabad Hübele Balázs módjára belemenni a dologba. Nem elég, hogy elég tagja legyen a szervezetnek. Nagyon lényeges, hogy hozzáértő egyén álljon rendelkezésre, a szervezet ügyének vitelére. Az élelmi cikkek árának leszállítását lehetővé teszi a szervezet, mert nem kell senkivel sem — versenyezni. Még minden fogyasztási szervezet boldogult, melyet jól és becsületesen vezettek. S még minden oly szervezet megbukott, amelynél a vezetés hiányos volt. Ajánljuk ez igazságot a bridgeporti fogyasztási szervezet mozgalmának figyelmébe“.

Gabonaértékesítés. A Magyar Mezőgazdák Szövetsége felhívást intézett a falusi szervezetekhez, hogy hassanak oda, hogy a lakosság a természet közösen értékesítse. Ezzel a jónak bizonyult módszerrel a kisgazdák sok helyen már a múlt években is jóval nagyobb árt biztosítottak maguknak, mintha odahaza a gabonaközvetítő kereskedőknek adták volna el a termést. A Mezőgazdák Szövetsége a gazdáknak érdekében minden lehetőleg megtesz, hogy a szövetségi eszmét ezen a téren is diadalra segítse. Az érdeklődő gazdaközönség forduljon bizalommal hozzá (Budapest, Alkotmány-utca 31.). Megbízható minta küldése kívánatos, hogy a szervezet ebből a minőséget pontosan megállapíthassa. Szükséges ezenkívül, hogy a gazda akkor, midőn megbízást ad, közölje azon legkisebb árat is, mely mellett a szervezet a gabonát értékesítheti. A szervezet, mint azt számos eset tanúsítja, nem fog visszaélni a megbízással és azon árban számol el, amint az eladás tényleg történt.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

Tolvajfogó képviselő. Lengyel Zoltán és Szalay László országgyűlési képviselők mikor a múlt hónap 21-én a Kerepesi-úton a Belváros felé tartottak, a Rókus-kórház előtt egy részeg ember jött velük szembe, aki oly erősen tántorgott, hogy beleütődött Szalayba. A képviselő ellökte magától a részeget, aki erre egyszerre kijózanodott s oly egyenesen szaladt, mintha csak nyul lett volna. Lengyel Zoltán utána iramodott s a Gyöngytyuk-utcában elfogta. Rendőr is csakhamar kéznél volt, aki megmotozta a gyanús embert s megtalálta nála Szalay László 200 koronát érő óráját láncostól együtt. Mikor Szalay oda érkezett, csak akkor tudta meg, hogy óráját ellopták. A tolvajt a kapitányságra vitték, ahol mint régi ismerőst üdvözölték. Endesz Józsefnek hívják s a legveszedelmesebb zsebtolvajok egyike, aki nem társakkal, hanem egyedül „dolgozik.” A törvényszék két évi fegyházra ítélte a vádlottat, akinek büntetését azonban a királyi tábla szüneti tanácsa hat hónapi börtönre szállította le.

A megfürösztött bíró. Csuffá tették tavaly tavasszal az asszonyok Vadász község érdemes bíráját, Varga Andrászt. A bírótól nagyon zokon vették, hogy a szomszédos Simonyi falvától nem tudja, vagy nem akarja a legelőt visszaporolni. Eleinte csak biztatta a lakosokat, aztán mikor már nem térhetett ki a valóság elől, kerekén kijelentette, hogy nem lehet többé már azt a legelőt visszakapni.

Borzasztóan felháborodott ezen a kijelentésen az egész község. A kupaktanács nyomban összeült, hogy megtorolja ezt a szörnyű bünt. A tanács legokosabbja kisütötte, hogy valamiképpen csuffá kell tenni a bírót, hogy még szégyenletében se maradjon meg a méltóságában. A falunak egy másik bölese pedig azt ajánlotta, hogy a terv kivitelével bízzák meg az asszonyokat.

Az asszonyok nem sokat tanácskoztak. Április 29-én rálestek a bíróra heten. A bíró a község házára igyekezett hazafelé. Nem sokat teketóriáztak vele, elcipelték a falu aljában folydogáló Levelespatakhoz.

Ez a mulatságos jelenet, minthogy asszonyok volt a hőse, persze nem folyt le esendben, a fél falu kísérte hahotázva a tehetetlenül vergődő bírót. Mikor aztán a patakhoz értek, a bírót nyakig szépen bele-

Rovar és husrostos

„Orpington” melasse baromfi abraktakarmány felülmul és pótol — minden más takarmányt

tartalmaz: **melasset** (20% cukortartalommal), **buzakorpát**, **tengeri darát**, **kendermag pogácsát**, **foszforsavas meszet**, **rovar és husrostokat**. **Ára 10 korona 50 kilogrammonként.**

Előnyei: **feltűnő gyors hizás**, **korai tojóképeség**, **kitűnő husképzés**, **szaporodó tollasodás**, **feltétlen sulyszaporulat minden más takarmányozással szemben.**

Erőtakarmánygyár Részvénytársaság Igazgatósága.

Gyárak: Budapest, Hatvan, Tótmegyer.

Központi iroda: Budapest, IX., Üllői-ut 117.

(Telefon 51—32.)

ültették a hús habokba, s hogy a feje se maradjon szárazon, három oldalról fogták keresztvizbe s úgy locsolták egy teljes negyedóra hosszat.

Amikor aztán Varga András uram már nagyon didergett az áprilisi fürdőtől, megszánták a harcias menyecskék és kitették a szárazra, ahol aztán dörzsölgethette a hidegtől meggémberedett tagjait.

Minap tárgyalták ez ügyet az aradi törvény-széken s a harcias asszonyok közül ötöt nyole-nyole napi, kettőt pedig egy napi fogházra ítélték személyes szabadság megsértése eimen.

Az ítélet kihirdetése után nagy derűtséget keltett Csák Ferencné kérelme, aki meginstálta a bíróságot: engedné meg, hogy a fogságot helyette a fia ülje le, mert hát neki mégis csak dolga van akkor a ház körül.

Az áldetektivek. Szabits Gerzonné, egy gyámoltalan parasztasszony tavaly szeptemberben kora reggel Szabadkára ment a vásárra, hogy néhány süldőt vásároljon. Utközben találkozott egy Kozla Anna nevű nővel, akinek elmondta szándékát, hozzátéve, hogy pénzét 219 forintot jól elrejtve tartja az inge alatt. Kozla Anna a város elején elbucszott az asszonytól, ki alig ment néhány lépésnyire, midőn három ember feltartóztatta a következő kijelentéssel:

— Detektivek vagyunk; magánál hamis pénz van, ott az inge alatt. A parasztasszony halálra rémült s szabadkozott, de az árendőrök kijelentették, hogy a főkapitány elé viszik. El is vitték a szegény asszonyt egy közeli koresma különszobájába, ahol egy negyedik társuk várakozott s ott eljátszottak egy valóságos komédiát. Az egyik esaló Milodánovits Mátyás elszedte az asszony pénzét, s odaszólt társainak:

— Megesiptem egy pénzhamisítót, viszem a hamis bankót a főkapitány ur elé, ti addig őrizzétek! Ezzel aztán elszelelt.

A másik esaló Mukos János úgy tett, mintha hivatalos pénzt hozott volna, mire a harmadik esaló Retjár István azt mondta neki:

— Ne nekem add át ezt a pénzt, hanem a főkapitány urnak

Ily és hasonló módon szökött meg mind a négy árendőr, míg az asszony tudatára jött annak, hogy alaposan becsapták. — A szabadkai rendőrség ki-nyomozta a négy esalót s a nyilvánvaló büntárst Kozla Annát is, akiket a törvényszék egyenkint hat-hónapi börtönre ítélt. A szegedi ítélőtábla Kozla Annát fölmentette a vád alól, mert nem lett bebizonyítva, hogy a csalásokban részt vett, vagy a kiesalt összegből részesedett volna, a többi vádlottak ítéletét helybenhagyta. A Kuria szintén hozzájárult a táblai ítélethez.

• MI UJSÁG? •

Kossuth-szobor Orosházán. Az Alföld egyik nagy faluját, Orosházát is nemsokára Kossuth-szobor fogja díszíteni. A közel napokban megkezdik a szobor alapozását és felállítását. A szobor már készen áll és szónokló helyzetben ábrázolja Kossuthot. A talapzat négy oldalát domborművek környezik. Ezek egyike a szószéken beszélő Kossuthot, a második bevonuló katonák bucsuját, a harmadik pedig honvédek ágyurohamát ábrázolja. A negyedik domborművön Veress József orsz. képviselő megáldja Kossuth hamvait a ravatalon. A szoborleleplezés az ősz elején lesz.

Szegény ember a király előtt. Izgalmas jelenet játszódott le minap az ischli pályaudvaron a király elutazásakor. Mikor ő felsége a pályaházhoz érkezett, egy ember áttört a közönségen s a rendőrök sorfalán és letérdelve, kérvényt nyújtott át a királynak. A környezet merénylettől tartott eleinte, mert az idegen botot tartott, de a király észrevette, hogy miről van szó, odaszólt kísérőinek:

— Ne bántsák ezt az embert!

A kérvényezőt Echselberger Józsefnek hívják. Azelőtt vasuti munkás volt, de egy kavicsbányába lezuhant és nyomorék lett. A vasut ekkor szolgáltatából elbocsátotta és 9 korona havi kegydíjat utalt ki neki. Nagy nyomorúságában a szerencsétlen ember arra határozta magát, hogy a királyhoz fordul segítségért. A király átvette a kérvényt és megígérte, hogy át fogja vizsgálni. Echselberger kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy kénytelen volt botot vinni magával, mert mióta a bányába zuhant, nem tud bot nélkül járni.

Zrinyi Ilona hamvai. Rákóczi Ferenc hamvaival együtt hazahozták hőslélekű anyjának s második urának gróf Thököly Imrének a hamvait is. Most a késmárki evangélikus egyházközségben mozgalom indult meg az iránt, hogy Thököly Imre hamvaival együtt hű hitvese Zrinyi Ilona hamvai is a késmárki új evangélikus templomban helyeztessenek örök nyugalomra. Az egyházközség óhajának megvalósulása érdekében küldöttséget fog meneszteni a belügyminiszterhez.

Fegyházból a halálba. Nem sokáig örülhetett négy évi raboskodása után a szabadságnak Kubakov Márkusné született Rapits Katalin. Kubakovné négy évvel ezelőtt a bácsmegyei Gyurics-pusztán a favágó fejszével agyonverte az urát. A borzalmas gyilkos-

Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előírt % mellett. Fejlesztést és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
▼ elszámolás. ▼

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE
HATÓSÁGI KÖZVETITŐ
Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elf. gad: ▼
Husneműket, füstölt
húst, vadakat, szárnyasok-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb

ságot azért követte el, mert az ura örökké részeskedett. A férjgyilkos asszonyt négy évi fegyházra ítélték. Büntetését Mária-Nosztrán ülte le. Minap szabadult és fiával, Kubakov Mátéval Budapest felé utazott. Vác környékén az asszony rosszul lett és Budapestre megérkezvén, a nyugati pályaudvar várótermében meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

Szegediek — Kossuth sirjánál. Egy kétszáz főből álló társaság Szegedről társas kirándulást rendez Zágrábra, Fiuméba és Budapestre. A székesfővárosba augusztus 17-én érkeznek. Itt megkoszorúzzák Kossuth Lajos sirját és a budavári honvédszobrot. A kiránduló társaság vezetője a budapesti egyesült jótékony magyar asztaltársaságok központját kérte fel a fővárosban való vezetésre.

Szökés a hozományjal. Debrecenből írják nekünk a következő esetet, mely ott nagy feltűnést keltett: Kardos Lipót debreceni terménykereskedő fivérével, Vilmosmal együtt körülbelül két héttel ezelőtt nyomtalanul eltűnt. Kardos Vilmosnak bátyja közbenjárása folytán sikerült 4000 korona hozományjal megnősülnie s a testvérek, ugylátszik, hogy csak arra vártak, mert a lakodalom után néhány nap múlva nyomuk veszett. Mint most kitűnt, a két lelketlen ember Amerikába szökött. Feleségét mind a kettő itthagya.

A nemzetközi tüzoltógyűlés. Ebben a hónapban tartandó nemzetközi tüzoltó kongresszus nagyszabásúnak ígérkezik. A tüzoltó-szövetségnek Kossuth Lajos utcai irodája állandóan készenlétben van és serényen folytatja az előkészületeket a külföldi és vidéki vendégek fogadására. Az eddig jelentkezők száma meghaladja a négyezret. A rendezés munkájának élén gróf Széchenyi Viktor áll. Eddig majd minden állam részéről bejelentették képviseltetésüket a kongresszuson.

Életmentő gyermek. Győrött történt, hogy Pinciger Györgyné 8 éves leánya játszás közben a Rábába esett. A víz mindig beljebb sodorta a kis leánykát s már-már ott veszett volna, ha arra nem jár Kocsis József rendőrnek 14 éves fia. A fiu nem sokat gondolkozott s könnyű öltözékével együtt a vízbe ugrott, honnan nem kis erőfeszítéssel uszva hozta ki a kis leányt a partra, hol a hirtelen összeverődött közönség megéljenezte az életmentő fiut.

„Szomoru tisztelettel.” Furesa kalandja akadt augusztus 3-án Rigler János fűszerkereskedő feleségének, aki Poprádról vonaton igyekezett a fővárosba. A vonaton vele egy kocsiszakaszban utazott egy 30–35 évesnek látszó, jól öltözött nő, aki a karján

egy bepólyázott gyermeket dédelgetett Kassán a vonat hosszabb ideig állott. Ezalatt az idő alatt az ismeretlen nő átadta Riglernének a csecsemőt.

— Kis dolgom van — mondotta — legyen szives, vigyázzon pár percig a gyerekre.

Riglerné átvette az apróságot, az anya azonban nem jött vissza. A vonat megérkezett Budapestre, a csecsemőt egy rendőrnek adta át Riglerné, aki a lelencházban helyezte el a siró-rivó gyermeket. Itt a csecsemő pólyájában egy papirlapot találtak a következő sorokkal:

„Gyermekeleány. Született július 22-én. Katolikus, még nincs megkeresztelve. Kérem sziveskedjék rajta segíteni és megkeresztelni Králik Mária névre. Mellékelem az utolsó 10 koronát szomoru tisztelettel.”

A leánykát azonban nem lehetett megkeresztelni, mert még aznap meghalt.

Szent Antal szobra Pöstyénben. Julius 31-én nagy ünnepség keretében szentelte fel Szent Antal szobrát Pöstyénben Venczell Antal esztergomi kanonok, pápai prelátus. A szobrot, mely 500 koronába került, egy pöstyéni gazda ajándékozta.

Véres harc a korcsmában. A biharmegyei Furta községben nagy korcsmai verekedés volt, melyen a falu egész legénysége botokkal és bicskákkal vett részt. Csapó Imre halva maradt a színhelyen, a két Fekete testvér súlyosan megsebesült és többen könnyebb sebesült szenvedtek. Több legényt letartóztattak.

Tüzek. Déváról írják: Hunyad vármegyében minap ismét két nagy tűz pusztított. Kis- és Nagy-Osztro községben 39 ház égett le az összes melléképületekkel, gabonával és takarmánnyal. 200 ember lett hajléktalan. Riska községben 60 ház égett le minden behordott eleséggel együtt. A kár az első helyen 40,000, az utóbbinál 60,000 korona és biztosítva alig volt valami. A vármegye megindította a segélyakciót és a minisztertől táviratilag kért segílyt. — Szarvason Bolza Pál gróf uradalmi istállója leégett, de sikerült tizenhat nemes paripát kimenteni, míg több ló bennégett. A tűz átharapódzott a szarvasi főgimnázium épületére is, de ott csakhamar eloltották.

Éles patronok gyakorlaton. Budweisban történt az ott állomásozó 27. gyalogezred lövési gyakorlatán, hogy egy közlegény iskola-patronok helyett éles töltésű magazint tett puskájába. A káplár azonnal észrevette és jelentést tett az esetről, még mielőtt baj lett volna belőle. Az ezredes a gyakorlatot abba hagyatta s a közlegényt átadta a helyőrségi törvény széknek.

A magyar kir. államvasutak gépgyárának lokomobil cséplőgép és „MILLENNIUM” aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetéset, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. szám,

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound-locomobiljait,

„MILLENNIUM” legújabb szerkezetű fűkaszálo-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit, továbbá: „AGRÁR-DRILL” tolókerekes rendszerű sorvetőgépeit, acéllöntésű ekéfével ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

GAZDASÁGI DOLGOK

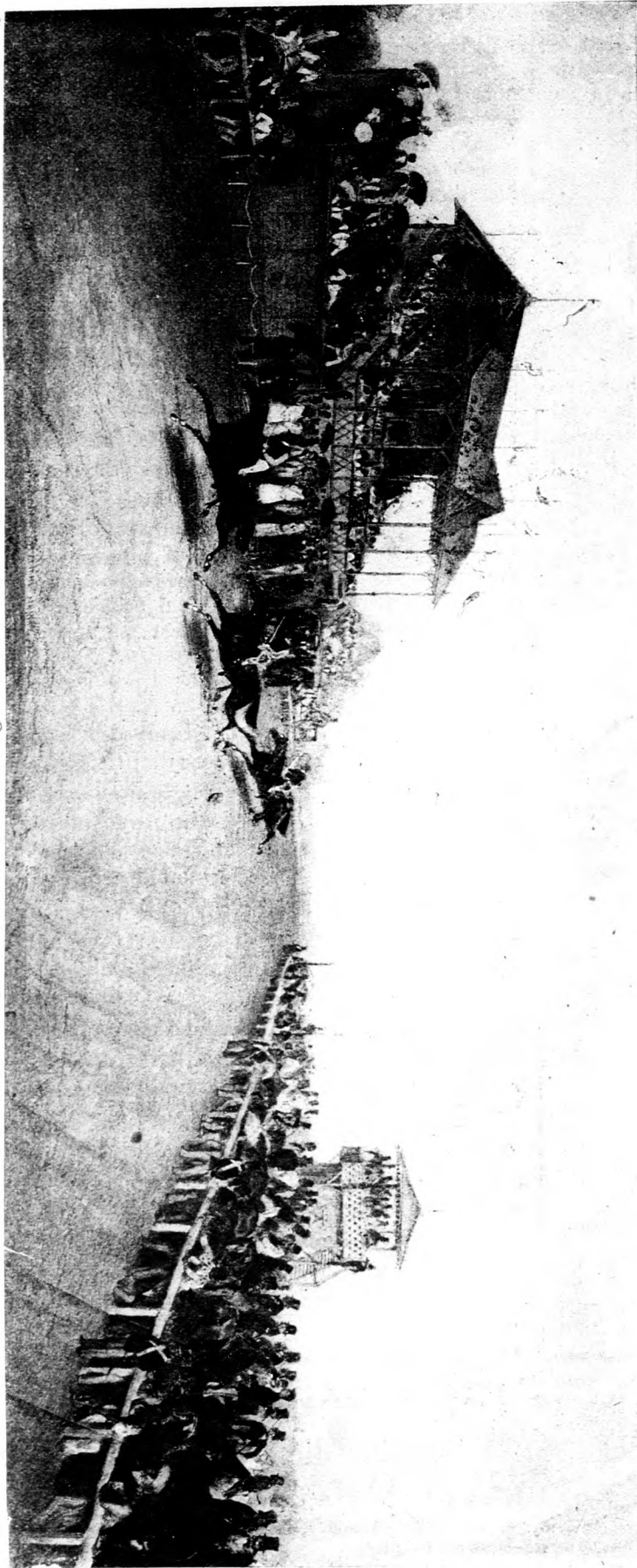
Mikor trágyázzuk a réteket.

A rétek trágyázását legcélszerűbb őszzsel végrehajtani, mivel az őszi trágyázásnak számos előnye van a tavaszi trágyázással szemben. Az istállótrágyát, komposztot — ha elegendő mennyiséggel rendelkezünk — ugyancsak őszzsel szállítjuk ki a rétekre, mivel egyrészt őszzsel vagy télen jobban ráérünk rétejeinkkel is bibelődni, másrészt meg őszzsel a rét talaja keményebb, a szekerek kerekei nem vágódnak be abba annyira, mint a tavaszi nedves talajba. További előnye az őszi trágyázásnak az, hogy a trágyában levő növényi tápanyagok jobban kilugoztatnak az őszi esők és téli nedvesség által s jobban és tökéletesebben ivódik be ezen növényi tápanyagokkal telített esővíz vagy hólé a talaj egyes rétegeibe.

Tavaszzsal a visszamaradt komposzt és istállótrágya-hulladékot jól el kell osztani borona segélyével. Azonban nemesak az istállótrágyát és komposztot, hanem más trágya-féléket is őszzsel illetőleg télen lesz legcélszerűbb elhinteni; mint pl. a fahamut s a rétek trágyázásánál ujabban gyakran alkalmazott műtrágya-féléket is. Ezeknek őszi elhintése a fent elmondott okokból szükséges, azaz hogy az eső és hólé hatóanyagukat a talajba moshassa be. A mesterséges trágya-félék hatása tehát csak azon esetben mutatkozik mindjárt tavaszzsal, ha legalább is tél vége felé szórátanak ki, mert ha később alkalmaztatnak, akkor nem bírnak mindjárt az első szénatermésnél érvényesülni, hanem csak később a sarjunál, ami pedig a gazdára nézve már veszteséget jelenthet. Korai alkalmazás tehát a fő, mert így az összes kalászosoknál érvényesíthetik hatásukat. Tulkorán azonban ne szórassanak ki, mert a könnyebben oldódók nagyon mélyre mosathatnak alá. Legmegfelelőbb időpont a tél vége.

Mikor kell vetni a rozstot.

Nagyon gyakran halljuk gazdatársainktól a panaszt, hogy rozsvetésük terméseredményével nincsenek megelégedve, sőt sokan kisebb termésátlagról számolnak be, mint a minő termésátlagot buzájukkal elérték. E körülmény oka többnyire abban

Loversen.

Nyárutó.

található fel, hogy a rozstot igen későn vetették s a talajt nem úgy készítették elő, amint azt a rozs megkívánja.

A rozsnak az a tulajdonsága, hogy ősszel bokrosodik. Jó termést csak az esetben számíthatunk, ha bokrosodását ősszel teljesen befejezte, mert tavasszal a bokrosodást éppenséggel nem folytatja. És éppen ebben lényegesen különbözik a buzától, mely tavasszal is bokrosodik, sőt bokrosodása főleg tavasszal történik. Ezért tehát az őszi vetést mindig a rozsszal kell kezdeni, a buza maradhat későbbre is. És pedig meg kell történnie a vetésnek legkésőbb október elején, különben a bokrosodás nem nyerhet az őszi folyamán befejezést.

Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy különösen az Alföldön többnyire tengeri után vetik a rozstot, a tengeri-törés pedig tudvalevőleg csak október hó folyamán eszközöltetik, a rozs vetőmag többnyire olyan későn kerül a talajba, hogy az őszi bokrosodás kellőleg meg nem történhetik. De tengeri-törés után a talaj sem készíthető el kellőleg a rozs alá, mert a rozs ülepedett földet kíván. Nem szabad tehát a rozstot a vetőszántás után azonnal elvetni, hanem 7—14 nappal később, a mely idő alatt a talaj megülepedvén, benne a rozs jobban fog diszteni.

Azonban, ha tengeri után vetjük a rozstot, ugyan csak kell sietnünk, nehogy a beálló fagy lehetlenné tegye a vetést s így nincs módunkban az ülepedésre időt engedni.

Ezek azon gyakran előforduló tényezők, a melyek akadályul szolgálnak arra nézve, hogy a rozs kielégítő termést adhasson.

Ha a késői vetést elkerülni semmiképp sem tudjuk, úgy még mindig van egy mód, amelylyel termésfokozólag léphetünk közbe s ez a műtrágyázás. A rozs az a növény, mely leginkább meghálálja a műtrágyát. Késő őszi vetés esetén 15 mm. szuperfoszfátot kell kat. koldanként a vetőszántás előtt elszórni s ha a szükség úgy hozná magával, tavasszal 30—40 kg. salétromot fejtrágyául kihinteni. Ez által olyan termést biztosíthatunk, melyre nem lesz okunk panaszkodni.

Védekezés a különböző növénybetegségek ellen megfelelő trágyázással.

A megfigyelések azt mutatták, hogy a gyengébb növényzet nagyobb mérvben ki van téve a különböző betegségek kártételeinek, mint az erősebb fejlődésű. De nemcsak az egyes növénybetegségek, hanem más káros jellegű természeti behatások is sokkal nagyobb kárt tesznek a gyengébb fejlődésű vetésekben, mint a normális fejlődésűekben. Így pl. nem egy esetben tapasztaltatott, hogy a gyenge növekedésű őszi vetések a telet nem bírták ki, kipusztultak vagy legalább is nagyon megritkultak, míg a rendes fejlődésűek jól kiállták. Ha tehát növényein-

ket ellenállóbbakká akarjuk nevelni, a különböző növénybetegségekkel szemben, a talaj rendszeres trágyázásáról kell gondoskodnunk.

Erősebb fejlődésű növényzetnek erősebb és mélyebbre ható a gyökérzete is, ami pedig a mi éghajlati viszonyaink között, hol a esapadékviszonyok a legtöbb esetben rosszul oszlanak meg, igen nagy jelentőséggel bír. Mélyreható gyökérzetű növény nem szenved annyit a szárazságtól s a talaj tápanyagait jobban felhasználja, mint egy esekélyen gyökerező. A növények gyenge fejlődésének oka legtöbb esetben a talaj gyengesége s amint ezen ok megszűnik, a növényzet is erőteljesebb fejlődésbe megy át:

Igen sok esetben nem rendelkezik a gazdaság elegendő trágyával, ami azonban okul egyáltalán nem vehető, mert számtalan ut és mód van a gazda kezében, hogy ezen segíthessen. Terjessze ki jobban a takarmánytermesztést, tartson több állatot avagy használjon zöldtrágyázást műtrágyafélékkel elegyítve rendezzen be okszerű vetésforgókat stb. Számtalan módon lehet segíteni a talajon.

A legtöbb rovarrellenség csak bizonyos fejlődési foknál lép fel az egyes növényeken s minél gyorsabban esik át a növény ezen időpontra, annál rövidebb annak kártétele is. A növény fejlődését ehilisalétrommal gyorsíthatjuk. Mint fentiekből ki-

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság

a NICHOLSON gépgyár gazdasági géposztályának — vezérügynöksége.

GÖZCSÉPLŐ-KÉSZLETEK

elsőrangú magyar gyártmány.

Gőzmozgonyok, minden nagyságban, nagyobított tűzszekrényvel.

Üti-mozgonyok, legújabb szerkezetben, kiváló nagy erőfejlesztési képességgel.

Cséplőgépek, legújabb szerkezetben hosszabbított szalmarázókkal és szabadal-mazott utánrázóval.

Gazdasági gépgyártás csakis ELSŐRANGU kivitelben.

Vetőgépek hegyes és sík talajhoz.

„Nemzeti“ tolórendszerű vetőgép 13, 15, 17, 19, 21, és 23 sorral,

UJ! Magyar gyártmányban UJ!

GLÓRIA párossoru vetőgép 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24 soros 3¹/₂—4—4¹/₂“ sortávolságban.

☛ Gőzcséplőkészletekre csereüzletek köttetnek. ☛

Rövidített levélczim:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

tünik, a gazda igen hatalmas eszközt tart kezében a növénybetegségekkel szemben, ha kellő módon trágyázza a talajt, mert a gyorsan fejlődő, erőteljes növény nem tanyája a betegségeknek, sőt ha meg is támadja egyes pusztító parazita, a hatalmas fejlődés és növés által könnyen tulesik a betegségen és a pusztító veszedelem nem bír rajta elhatalmasodni.

A tarack irtása. A tarack nem tűri a beárnyékolást. Ennek következtében kiirtásának következő a legegyszerűbb módja. A tarlót rögtön aratás után alászántjuk s a mint a szántás zöldülni kezd, keresztül-kasul megboronáljuk, ezt 10—14 naponként ismétljük, ha pedig a föld nagyon összetömődött, csekélyen járó grubberrel járattjuk meg s még egyszer csekélyen megszántjuk. Vetésre okvetlenül rozsof alkalmazzunk, olyan módon azonban, hogy annak bokrosodása, fejlődése buja legyen. Ezt elérendő, vetés előtt $1\frac{1}{2}$ mázsa szuperfoszfátot hintünk el, tavasszal pedig április elején és végén 20—20 kg. chilisalétromot hintünk rá. Ilyen módon a rozsa gyorsan fejlődik, ugyannyira, hogy mire az altalajban maradt gyökérrészletek a felszínig kinőnek, nem kapnak világosságot, senyvednek s végre elpusztulnak, visszamaradó gyökérszövetük pedig elkorhad s a talajt gazdagítja.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépjárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégely**aczél**-ekefej.
Pánczél**aczél**-kormánylemez.
Magasított **aczél**ekefej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitémasztott **nyeregkerettel** bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén **legelső** rangú
magyar gyártmány **fe-**
lülmulja még a legneve-
zetesebb **idegen** gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levelezim:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

MULATTATÓ

Magyar fegyver.

Leborulok előtted nemzetem
S nagyságodat ámulva hirdetem;
Oly ékesszóló a te ajkad
Melytől Demosthen messze elmarad.
Örök életü léssen Humnia
Mert bámult szónok mindenik fia.

Küdelenség ha határunkra tör,
Varázshatalmu nyelvek tette föl!
A vérrózsákkal díszes ősi kard
Nem ékesíti ma már a magyart. —
A nyelv, a szó... az a mi fegyverünk
A szócsatán mindenkit elverünk.

Ha tót, oláh, német rug és harap
Adós e nép neki dehogy marad!
Tavriszi gomba módján tör elő
A hős magyar ez ősi nyelvelő,
S a szó nyilzáporát zudítja rád
Te tót, te rácz, ki bántod a hazát.

S ha ellenség miatt nyugodt a hon
Egymással küzd testvér, barát, rokon.
A politika tágas mezeje
Szónoklati bombákkal van tele.
Durr-durr!... s a robbanó bombák nyomán
Győzelmet ül a hadi tudomány...

Örök életed léssen Humnia,
Cicero néped mindegyik fia.
S ha mégis elvesznél a harc alatt,
Ne félj! az ősi híred sem marad!
Feljegyzik rólad majd a krónikák
Hogy szájad volt a legnagyobb hibád.

Nagy Lajos.

HOGY LETT A SZÉKELYBŐL GÓBÉ?

— Regényes mese az Apaffiak idejéből. — (33)

A „Független Ujság“ részére írta: Péterfy Tamás.

— Szentelenek! pedig megtiltottam Erdély felé
menekülni! Tudsz jól futni Józsa?

— Hogyne?

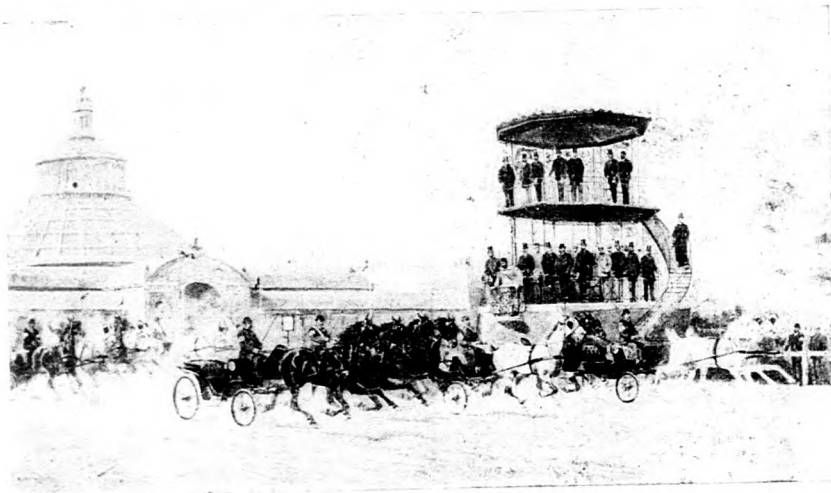
— Az üstöt nehogy eldobjd! Szükségünk lesz
még reá. A lovak itt közelben vannak. Gyorsan kell
menekülni, mert bizony üldözik a móréket.

Futva érkeztek a paripákig s néhány perc
mulva lóra kaptak. Fölpakoltak minden felkelhető
magok körül a menekülők. Előbb keletfelé nyargal-
tak, majd félóra után délre vették utjokat. Délután
négy óra felé már a Tiszát is átgázolták, hogy más-

napra beérkezzenek Nagy-Bányára, hol leveleznek a cigánymundérból.

A huszti várban csak másnap jöttek reá, hogy a ripacsos néma hrvivő megszökött. A rabló cigányokat keményen üldöztették, de az elrabolt holmiból semmit sem találtak meg, mert azon a napon nem érték utól a mórakat. Látták, hogy a keleti várkapun menekültek, de nem tudták, hogy a cigányok két részre szakadtak az erdőben. Az ifjabbak, erősebbek magukkal vive az összes ragadmányt. Az erdők között megkerülték a várt. Utólérték a Tiszamentén lefelé haladó szekereket és tova iramodtak az éj leple alatt.

Az öreg cigányok az erdőből más oldalon jöttek elő megkerülni a huszti várat. Üres kézzel ballagtak le a Tisza mellett s mikor a hajduk rajtok ütöttek csak üres tarisznyákat találtak mindeniknél. Sőt menyre-földre esküdött mindenik, hogy a várban

Kocsiverseny.

sem jártak! Bizonyosságul ott vala tarisznyájukban a penészes kenyér, melyet elő mutogattak nagy panasz között.

A hajduk sem sokat törődtek a semmivel. Hagyták szabadon tovább éhezni ezeket s vissza siettek az erdőbe folytatni a kutatást, melynek semmi eredménye nem lett. Valóságos hajtóvadászat zaja verte föl a közeli bércek oldalait, mialatt a vándorcigány-csapat messze haladt az Alföld rónáján. De harmadik napon azért szépen együtt verték fel a sátorfát az alvidék egyik falujában az eszes vajda összes alatvalói.

XI. FEJEZET. Egy bolond — százat csinál.

Az a hír, hogy Kemény János fejedelem vagy uralkodni vagy meghalni akar, igen sok futást szerzett Pityóka Rózsának. Legelőször Rika Józst kellett elszöktesse Husztról. Azután Ali basához sietett megvinni a hirt és figyelmeztetni az eseményekről. Nagyon sürgette Apaffi Mihály fejedelem megerősítését s mikor látta, hogy nehezen boldogul a nagy urnál: elővette bolond szerepét. Bizott a régi közmondásban, mely azt tartja, hogy „egy bolond százat csinál”. Tehát teljes erővel hozzálátott a bolondcsináláshoz.

Kit tegyen bolonddá?...

Ütök a szeg fejére! — gondolá a boszorkány professzor kisasszony, — tehát a fejedelmet fogom bolondá tenni, vagy ha éppen nem sikerül: megzava-

rom... Es hozzá látott a kísértésekhez, melyek Kemény János fejedelmet csakugyak megzavarták végre és vesztére juttatták.

Egy levéllel kezdett ördögös munkájához, melyet már Lápos-Bányán kezéhez vett a fejedelem. Sátoros cigány vitte kézbesíteni, aki úgy eltűnt a levél átadása után, mintha elnyelte volna a föld. Pedig keresték, nagyon keresték, mivel kérdezni akart a fejedelem a levél eredetéről, átadójáról: csak-hogy mire elolvasta — nem volt kit kérdezni. Pityóka Rózsai ellátta küldöttjét ruhával oly ügyessen, hogy az egyet fordulva paraszt zekébe tudta tenni magát s menekült mielőtt fölismerék.

— Ördögösség! — tört ki a fejedelem, — boszorkányság! semmi egyéb, amit velem üznek! — paszaszoló fiának Simonnak. Higyjem?!... Ne higyjem?! Nevessek rajta?... Olvasd!...

A levente végig pillantott az első sorokon.

— Ez a „jóakaród” írása, ki a néma hirhozótól küldött levelet!

— Egy irás volna?...

— Teljesen egy kéz vonásai!

— Rejtélyes!... a néma hirhozó eltűnt... megszökött Husztról...

— De igaza volt „jóakaródnak”.

— Olvasd tovább!... az, az...

Ne olvasd! Add vissza! — és elkapta fia kezéből a levelet Kemény János.

— Nem olvashatom el?!... — kérdező Simon némi megütközéssel.

— El... el... de talán jobb, ha nem olvasod. Jobb ha nem tudsz róla... Bohóság! hahaha! — s erőltetve nevetett reá a fejedelem. — Te még nem érted ezt, — jegyzé meg, mialatt összehajtogatta a levelet.

Igen, mert eszébe jutott a fejedelemnek, hogy a sorok között olyan is foglaltatik, amit fiának nem szabad tudnia. Azonban ezt előbb a zavarban elfeledte.

— Talán nem bizol a fiadban? — kérdezte Simon a fejedelemtől szemrehányó hangon.

Kemény János csak pillanatok után tudott válaszolni fiának.

— Vagy titkaid vannak előttem, amiket takargatsz? rejtegetned kell a gyermek elöl? — folytatá a levente szemrehányásait.

— Métély van ebben, melylyel nem akarom behinteni a te ifju lelkedet! — válaszolt a késelkedő atya. — Te ifju vagy. Ne tudjon a virág a férgesről, mielőtt kinem nyíllott. En tovább küzdök...

— Elakarsz hagyni magadtól, hogy nelegyek veled?

— Nem! Jól fog esni nekem, ha mellettem tudok valakit, akiben bizhatom. Te erős vagy Simon. Azonban anyádat nem vihetjük magunkkal!...

— Miért?

— Gyenge. Csak egy nő. Egy gyöngé nő...

— És eddig nem az volt?...

— Fordult a kocka fiam... Minden lépésünk kimérve kell és meggondolva tenni... A háboru zaja nem csöndes tüzhely!...

— Hogy megváltoztál vitéz Kemény János! — szólt hangosan a levente, mintha a szemére akarná vetni a hősnek, — talán megijedtél? Mitől félsz? Önmagadtól remegsz?...

— Ettől a levéltől!... Azért nem engedtem, hogy elolvasd...

Simon ifju hévvel erélyesen kitért atyja szavaira.

— Ki irta? — A basa? — A nagyvezér? —
Vagy éppen a szultán?...
— Sokkal nagyobb hatalom beszél belőle!...
— A római császár?...
— Az önértet!... — suttogá a fejedelem, s
ott hagyta fiát. Vissza vonult, hogy újra elolvassa a
levelet.

A levente atyját így látva csak bámult. Önkén-
telen beszélni kezdett magával.
— Mitől fél?... az önértettől? Egy levéltől,
melyben önértetről van szó?... Hát mi vádolhatja
Kemény Jánost, a fejedelmet?... A multból valami
s arról én nem tudok!... arról nekem tudnom sem
szabad, mert ifju vagyok!... De hát mi lehet?...
Azt nem birta magának megmagyarázni a
levente.

(Folyt. köv.)

IRODALOM.

Az éjféli nap országai. Norvégország. Utleírás.
Sok színes képpel. Irta: *Vértési Károly*. Az általánosan
kedvelt utirajzoló Vértési bácsi ismét egy pompás
leírással ajándékozta meg a magyar olvasóközön-
séget. Nemesak azok olvashatják érdeklél ezt a szép
leírást, akik Norvégország esodásán szép tájait be-
járják, hanem éppen azoknak szerez gyönyörűséget,
akik nem mehetnek el utazni, de tudomást akarnak
szerezni szép Norvégiáról. Az író egyszerű közvetlen
hangon adja elő rajzait és a sok színes kép kelle-
mesen kiegészíti képzeletvilágunkat. A szépkötésű
munka megrendelhető az irónál Zomborban, vagy a
„Patria könyvkereskedésében“ Bpest, IX. Üllői-ut 25.
Ara 4 korona.

Vértési Károly újabb beszédei. Vértési beszédei
inkább helyi érdekűek, s bár mint vidéki korrajz,
jellemző, mégis oly kis körre szorítkozik, hogy
távolabbiakat alig érdekel. Hogy mégis összegyűjtötte
a szerző és kiadta, az csak újabb tanuja annak, hogy
a vidéki emberek sok mindenre ráérnek. A beszédek
hazafias hangulatban, egy nemes szív érzéseit tol-
mácsolják. Ara 2 korona.

Képeinkhez

Lóverseny. Valamikor a lónemesítés és tenyész-
fejlesztésre szolgáltak a lóversenyek. Napjainkban
bűnös játék, a könnyelmű emberek részére alkalmi
hely a züllésre. Az a nagyvárosi iparos és munkás
a legutolsó fillérét is elviszi a lóverseny-nél található
szerencsejátéokra. De, ha csak a sajátját játszaná el
könnyelműen?!... Azonban legtöbbször lopás, vagy
sikkasztás által jut pénzhez, hogy játékszenvedélyét
kielégítse s lemegy a becsület utjáról. Nyernék is
az emberek a lóversenyen, de *ebül jött szerzeménynek.*
ebül kell elveszni! mondja a példaszó és így van ez
a lóversenyi nyereséggel is. Könnyen jön, könnyen
elveri, aki nyert. Aztán a nyereség vágya után sok
rosszra ráviszi. Ezeket akartam elmondani, amikor
egy fényes lóverseny-képet bemutatunk olvasóinknak.

Nyárutó. Aratás után jár az idő. Szalma kazal
lett az áldás, melyet serény kezek arattak le napok
előtt. Az arató lányok otthon foglalatoskodnak.
Most éppen vizért mentek a forráshoz, de az a
hamis szemű, kis bajuszu Pista urfi ime az uton
clesipi, aztán sok bolondot beszél a leány fülebe,
de az Örzse rá se hallgat. Szeliden megy tovább.

Kocsiverseny. Közeledik az ősz. Egyik lóverseny

a másikat követi. És hogy tarkább legyen a kép,
kocsiban is futtatnak a versenyeken, hogy a legjobb
futó elnyerje a díjat. Ez a kocsiversenykép pedig
igen érdekes.

Jancsi inas pingál. Pompás kis kép, amelyen
jóizüen nevetnek a ház apró emberkéi, a kedves
gyermekkek. A képhez irt versike aztán mindent ol-
magyaráz a Jancsi inas pingálásáról.

Apróságok.

Jancsi inas pingál...

*Cipésztanuló Jancsi.
De szépen tud pingálni.
Sörért küldte gazdája,
Van már másfél órája.
Hogy sokáig elmaradt,
— Festegette a falat —
A mestere rajt kapta
S derekasan elrakta.
Ugy kell neked, tanultál:
Hol nem szabad, ne pingálj!*

Találós rejtvény.

— Fekete Antal-tól. —

Ha egy embert egy épülő házba tesznek,
se ablaka, se ajtója: hol jön ki?

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.
Megfejtési határidő 1904. augusztus hó 22.

A Független Ujság 31. számában közölt talány megfejtése:

»Fakalapács.«

Helyesen fejtették meg: Beke Piroska, Rupits Mariska, Joó
Mariska, Horog Klárika, Kalmár Emma, Renner Ida, Gelb Herminka,
Seres Istvánné, Bellusné Huszár Mariska, Porságh Gyuláné, Roska
Sándorné, Fekete Jánosné, Szücs Ferenc ifj., Ferenczy Sándor,
Schwarz Adolf, Markó János, Orovetz Andor, Maza József,
Lovas András, Béres István, Beviz István ifj., Szabó F. János,
Kádár János, Csontos Dénes, Varga Pál, Szabados Elek.

A sorshuzásnál Orovetz Andor szeszgyárvezető nevét
huztuk ki, kinek Péterfy Tamás „Góbéságok“ című kötetét
küldöttük el.

• LEVELES SZEKRÉNY •

Németh Imre, Kistaj János és Márton, Cserkő Albert, Kath. Olvasókör P.-Ladány, Farsang Mihály, Kele István, Szilaka Flórián, Olvasókör S. Tarnó, Mazinger József, Vajda Antal, Takács József, Lőrincz József, molnár Nagy János uraknak. Az előfizetést köszönettel átvettük. — **Egyed János** urnak. A hiányzó számokat elküldöttük. Minden rendben van üdvözet. — **Többeknek.** Helyszüke miatt több felelet a jövő számra maradt.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárocsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárocsarnok Ellátó szövetkezete jelentése 1904. augusztus 10.

Budapesti központi vásárocsarnok árai.

Husneműek: marhahus 120—128 K., vidéki borjúhús 0.80—1.12 K., sertéshus 100—120 K., szalonna füstölt 136—152 K., szalonna, olvasztani való 120—124 K., hajt 128—140 K., sertézsír 124—126 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1.28—1.60 K., hazai sonka 1.80—2.— K.

Baromfi-félék: élő tyúk 2.40—2.80 K., rántani való csirke 1.20—1.40 K., sütni való csirke 1.60—2.20 K., kacska, hizott 4.40—4.60 K., lud, hizott 9.60—15.— K., pulyka, hizott ———— K., páronként Vágott hizott liba 1.24—1.34 K., vágott hizott kappan, kacska és pulyka ———— K. kg.-ként.

Tojás: bácskai 59—60 K., erdélyi apróbb áru 57—58 K. ládánként. (1440 db.) Apadt ———— K., meszes: ———— K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 11.—13.— K.

rózsa 1.80—10.— K., kili 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt 4.—8.— mm.-ként.
Teavaj: (centrifugál) 2.10—2.30 K., főzővaj 1.60—1.80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 16—20 fillér.

Budapesti piaci árak.

Árak métermázsánként értendőek.) **Buza** 22.60—22.85 K. **Rozs** 16.30 K-tól 16.50 K-ig. **Árpa** 13.60 K-tól 13.80 K-ig, jobb minőségű 14.— K-tól 14.40 K-ig. **Zsolt** 14.20—15.20 K. **Tengeri** 14.60 K. **Ujra** ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	31.60	30.80	30.—	29.—	28.20	27.60	26.60	24.60	13.40

Takarmányvásár. Réti széna 6.20—10.20 fillér, mubar 9.—9.60 fillér, zsupszalma 3.20—4.— fillér, alomszalma 3.—3.60 fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

A ZALATNAI kénkovand-ipar r.-t. Brassói kénsav- és műtrágyagyára ajánlja legjobb minőségű mindennemű

Műtrágyáit

a t. cz. gazdaközönség becses figyelmébe. Ajánlatokkal készséggel szolgál a Központi Iroda, Budapest, IV., Mária Valéria-utca 7.

ÚRL REZSŐ

sertésbizományos
— Budapest —
Bérekocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legmagasabb napi áron értékesít.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézet
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:
mindennemű nyomtatványhoz szükségelt
CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fametszet stb. utján. Térképek, tervzetek, alaprajzok photolithografaiilag legszébben, legolcsóbban sokszorosíthatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

Czukorrépa-, kukorica- és burgonyamivelésre szolgáló **kézi- és fogatos kapáló és töltögető eszközök,**
amerikai **ACZÉLGEREBLYÉK Hollingsworth-LÓGEREBLYÉK** elismert gondos kivitelben kaphatók:

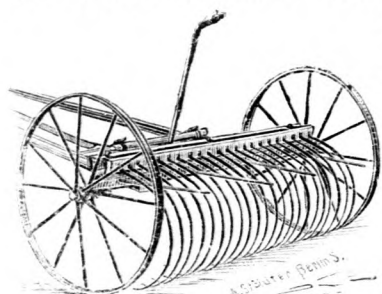
ALAKULT 1856

KÜHNE E.

hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyárában

MOSONBAN

Főraktár: **BUDAPEST, VI., Váci-körut 57a.**

Szántógyűrés-gépek, kézi- és járgány-cséplő-gépek, gabonatisztító- és osztályozó-rosták, konkolyválasztógépek, bevált hírneves

„**MOSONI DRILL**”
tolókeres sorvető-gépek stb.

75296 IV. 3. szám.

HIRDETMÉNY.

A mezőhegyesi ménesbirtok 1904/905. évi mintegy 8100 q. finom buza, 3000 q. szárított moslák, 1800 q. olajpogácsa és 400 q. fehérbabból álló erőtakarmány-szükségletének biztosítása céljából folyó évi szeptember hó 3-án Mezőhegyesen,

a bábolnai ménesbirtok mintegy 6000 q. zab, 1000 q. takarmányárpa, 900 q. finom buza és 100 q. malátacsira szükségletének biztosítása céljából folyó évi szeptember hó 12-én Bábolnán,

a kisbéri ménesbirtok mintegy 4000 q. malátacsira, 500 q. szárított moslák, 400 q. repcepogácsa, 5000 q. gomba buza, 1000 q. takarmányárpa, 1600 q. múlt évi tengeri, 9000 q. zab és 1800 q. melasse erőtakarmány-szükségletének biztosítása céljából folyó évi szeptember hó 5-én Kisbéren,

a fogarasi ménesbirtok mintegy 1800 q. finom buza-szükségletének biztosítása céljából folyó évi szeptember hó 3-án Fogarason,

a gödöllői kir. koronauradalom mintegy 6000 q. gomba buza, 400 q. idej tengeri, 1400 q. takarmányárpa és 1000 q. zabszükséglet biztosítása céljából folyó évi szeptember hó 6-án Gödöllőn, végül

a palánkai csikótelep mintegy 1900 q. finom buzából álló szükséglete biztosítása céljából folyó évi szeptember hó 5-én Palánkán a csikótelep hivatalos helyiségében (Béla-major) zárt írásbeli versenytárgyalás fog megtartatni, melyre az 1 koronás bélyeggel és 5% bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlatok az említett záros határidőig közvetlenül nevezett birtokok igazgatóságaihoz fenti határnapokon d. e. 10 óráig nyújtandók be. A versenytárgyaláson gazdák is részt vehetnek legalább 100 q.-ra teendő ajánlattal.

A részletes szállítási feltételek úgy a vezetésem alatt álló miniszteriumban, a gazdasági főigazgatónál (III. em. 121. sz.), mint az említett birtokok igazgatóságai, illetve intézőségénél megtekinthetők.

Kelt BUDAPESTEN, 1904. évi augusztus hó 2-án.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

1903. évi forgalom 26,000 zsák.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban nevezetesen
július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásbnn ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

THOMAS-SALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya az összes
kalászosok és kapások alá, valamint a rétekre. Hatása éppen
oly gyors, de tartósabb, mint a szuperfoszfáté. Ezen kitűnő
műtrágyát úgy összfoszforsav, mint citromsavban oldható-
ság és porfinomság szavatolása mellett pontosan és lelki-
ismeretesen szállítja

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Terezy-körut 3.
a Thomas-salakgyára, Berlin W. vezérképviselője a magyar
korona országának területén.

Óvakodjunk a hamisítá-
soktól és csakis csillag
védjeggyel ellátott
zsákokat vegyünk át.

Minden zsák ólom-
zárral és tartalom-
jelzéssel van ellátva.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:	
Kormány hozzájárulásával	400,000.— kor.
Alapítványok	1,270,000.— kor.
Tartalékok	255,200.03 kor.
Összesen	1,925,200.03 kor.
1901. évi fölösleg	90,349.— kor.
1902. évi fölösleg	59,782.26 kor.
1903. évi fölösleg	109,331.73 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslege közgyűlési határozattal tartalékokba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban kész-
az igazgatóság.
sággal szolgál

Sürgőnycím: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, V., Nagy-Korona-utca 17. sz.

ÜZLETÁGAK: ———

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzelékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.
Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árakra előlegeket is folyósít.
Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor

állatorvosi diétetikai szer lovak, marhák és juhoknak. Közel ötven év óta a legtöbb istállóban használatban van étvágyhiánynál, rossz emésztésnél valamint a teheneknél a tej javítása s a tejelőképesség fokozása céljából, a lenti védjeggyel a valódi.

Egy doboz... 1 K 40 fill.
Fél „ — „ 70 „
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár:

Kwizda Ferencz János cs. és kir. osztr.-magy. kir., román és bolgár hercegi udv. szállító, kertületi gyógyszerész
Korneuburgban, Bécs mellett.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12.40% tiszta káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül —
Rézgáliczot (98—99%) elismert kitűnő minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.